241- TBV UzEP Çalıştayı Toplantı Notları

12.02.2009 Tarihinde yapılan TBV UzEP Çalıştayına 25 kişi katılmış ve aşağıdaki konular tartışılmıştır:

Konular:

1. **Denklik**

   Yurt dışı Üniversitelerden alınan uzaktan eğitim diplomalarının hangi koşullarda Türkiye'de denk kabul edilmesi tartışıldı.

   Karar / Öneriler:
   - Diploma alınan Üniversiteye giriş koşulları, Türkiye'deki şartları sağlamalı (örneğin lise mezunu olmalı gibi)
   - Diploma alınan Üniversite QAA(Quality Assuarance Agengy) veya benzeri kurumlarca periyodik olarak (örneğin 5 yılda bir tekrarlanmalı) akredite edilmiş olmalı.
   - Başvurular arttıkça akredite edilmiş Üniversiteler veri tabanı oluşturulmuş olur.
   - Diploma öncesi transferlerde, yukarıdakilere ilaveten, alınan dersler de transfer edilecek Üniversite tarafından incelenebilir.

2. **Teknoloji Destekli Eğitim**

   Sınıflarda verilen yüz yüze derslerde, verimi artırmak için internet kullanılarak destek amaçlı içeriklerin ne şekilde sunulması gerektiği tartışıldı.

   Kararlar / Öneriler :
   - Dersi veren öğretim üyesi ders notlarını bu derse ait bir sitede yayınlasın.
   - Ders notlarına erişim diğer sınıflardaki veya diğer Üniversitelerdeki öğrencilerin de erişebileceği şekilde olsun.
   - Öğretim üyesi isterse ders anlatım sırasında video kaydı alabilir ve bunu arşivden aynı ders sitesinde öğrencilerin kullanımına açabilir.
   - YÖK, her Üniversitenin bir LMS (Öğrenme yönetim sistemi) ve bir Yazarlık yazılımı (Authoring tool, içerik geliştirme aracı) edinmesini teşvik etmelidir.

- YÖK, her Üniversitede, öğretim üyelerinin LMS'de kullanılacak ders içeriklerinin hazırlamasına yardım edecek profesyonel kadrolardan oluşan bir "Uzaktan eğitim destek ofisi" oluşturulmasını desteklemelidir.

3. İstemci – Sunucu Üniversiteler

Üniversitelerde yürütülmekte olan programlarda bazı dersler için yeterli öğretim üyesi bulunmaması durumunda diğer Üniversitelerden bu konuda internet aracılığı ile derslerin akıllı sınıflar veya sanal sınıflar aracılığı ile verilmesi desteğinin alınması yöntemleri tartışıldı.

Kararlar / Öneriler :

- YÖK her Üniversitede bu hizmete olanak sağlayacak yazılım, donanım ve altyapının oluşturulmasını özendirmelidir.
- Öğretim üyelerine ders ücreti ödenmesinde yaşanan problemlerin çözülmesi için YÖK kanun ve yönetmeliklerde gerekli değişiklikleri yapmalıdır.
- Her Üniversitede bu hizmeti koordine edecek ve üniversiteler arasında ilk başvuru noktası olacak en az bir "uzaktan eğitim koordinatörü" atanmalıdır.

4. Diploma Programı

Ön Lisans, Lisans ve Lisans Üstü programlarının tamamen uzaktan eğitim ile verilmesini öngören programlar için yöntemler tartışıldı.

Kararlar / Öneriler :

- Programın başvurusunda YÖK aşağıdaki konuları kontrol eder:
    - Programa gereksinim var mı?
    - Uzaktan Eğitim altyapısı var mı?
    - İçerik geliştirebilecek kadro var mı?
    - Programı yürütecek kadro var mı?
    - Uygulama yöntemi programın konusuna uygun mu?
        - Harmanlanmış eğitim nasıl planlanmış?
        - Diğer üniversitelerle ortak yüz yüze eğitim gerekli mi?
        - WEB aracılığı ile destek planlanmış mı?
        - Sohbet ortamları var mı?
        - Forum ortamı var mı?

- Asenkron içerik nasıl geliştirilmeli?
    - Konu uzmanı öğretim görevlisi, Üniversitede bulunan "Uzaktan eğitim destek ofisinde" hizmet veren öğretim tasarımcısı ve eğitim teknoloğu ile birlikte senaryoyu oluşturur.
    - Yazılım ve test grubu senaryoya uygun içeriği geliştirir ve LMSde yayınlar. Bu hizmetlerin bir kısmı dış kaynak kullanılarak da sağlanabilir.
    - Dersi hazırlayan öğretim üyesine telif hakkı ödenir
    - YÖK bu dersi veren öğretim üyelerinin ders ücreti alabilmesi için gerekli kanun ve yönetmelik değişikliklerini yapmalıdır.
- Dersin verilmesi sırasında, dersi veren öğretim üyesi dışında kurum ve öğretim üyesi ile koordinasyon içinde olan mentorlar atanmalıdır.

        - Dersin konusuna göre değişmekle birlikte, yaklaşık her 25 öğrenci için bir mentor görevlendirilmelidir.
        - Mentorlar asistan olabilecekleri gibi, yönetmeliklere uygun şartları sağlayan üniversite dışı kaynaklar da olabilir.
        - Mentorların, diğer üniversitelerden olması, öğrencilere bölgesel destek sağlanması açısından da değerlendirilmelidir.
        - Mentorların görevlendirilmesi ve ders ücretlerinin ödenebilmesi için YÖK gerekli kanun ve yönetmelik değişikliklerini yapmalıdır.
        - Mentorlar
            - ödevleri değerlendirir
            - sınavlarda gözcülük yapar
            - sanal ofis saatlerinde öğrencilerin sorularını cevaplandırır
            - dersi veren öğretim üyesine yardım eder
- Dersi veren öğretim üyesi sanal veya akıllı sınıfta senkron eğitim verir ve bu dersler daha sonra erişilmek üzere arşivlenir
- Sınav organizasyonu
        - Dersin sınavlarının güvenliğinin nasıl sağlanacağı belirlenmelidir.
            - Sınavlar aynı saatte değişik bölgelerdeki sınıflarda gözetmen eşliğinde yapılabilir
            - Sınavın yapılacağı bilgisayarlarda bulunan kamera ile öğrenci kayıt altına alınır. (Pahalı bir yöntem)
            - İris tanıma vs. gibi yöntemler kullanılabilir (Pahalı bir yöntem)
        - Uzaktan eğitim mantık olarak öğrenci merkezli olduğu için sınav yönetmeliğinde bazı değişiklikler yapılabilir
            - Ölçme değerlendirme daha çok proje bazlı ödevler ile yapılabilir
            - Öğrencilerin etkileşimli çalışmalara katılımları değerlendirilebilir (Forum ve canlı sohbetteki performansları mentorlar tarafından izlenebilir)

5. **Ortak Programlar**
   Üniversiteler arası ortak programlar ve içerik paylaşımları konusu tartışıldı. Pratik olarak üniversiteler arasında uygulamasının zor olacağı anlaşıldı. Ancak YÖK bu konuda teşvik edici önlemler alabilir.
6. **Sertifika Programları**
   Üniversitelerin, sanayinin ve diğer sektörlerin gereksinimleri doğrultusunda uzaktan eğitim yöntemleri ile sertifika programları düzenlemelerinin faydalı olacağı tartışıldı. YÖK bu konuda teşvik edici önlemler alabilir.
7. **İçerik Geliştirme**
   Kaliteli içerik geliştirmenin bir ekip işi olduğu, vakit aldığı ve ucuz olmadığı konuşuldu. İçerik geliştirmede bütçe yaratabilmek için her bir içeriğin bir BAP (Bilimsel araştırma projesi) olarak değerlendirilebileceği önerildi.
8. **Organizasyon**
   Üniversitelerde uzaktan eğitim organizasyon yapısının nasıl olması gerektiği tartışıldı.
   Kararlar / Öneriler:
        - Her üniversitede mutlaka bir uzaktan eğitim destek ofisi bulunmalı. Bu ofiste öğretim tasarımcıları, eğitim teknologları bulunmalı. Eğer dış

kaynak kullanımı olmayacaksa bu ofiste yazılımcılar, grafikerler, ses uzmanları vs. de istihdam edilmelidir.

- Üniversite içinde
  - Enformatik Bölümleri
  - Meslek yüksek okulları
  - Bölümler
  - Enformatik Enstitüleri

  bünyesinde uzaktan eğitim koordinasyonu yapılabilir
- Açık Üniversite
  - Türkiye'de açık üniversite kurulabilir. Üniversiteler arası ortak programlar açık üniversite aracılığı ile gerçekleştirilebilir.
  - Ders bazında uzaktan eğitim uygulaması başlatılabilir.
  - Birden fazla açık üniversite olursa kalite artabilir.

9. Genel tartışmalar sırasında

a. Uzaktan eğitimin lisans düzeyinde uygulanmasında kaliteden ödün verilmemesi vurgulandı. Kontenjan artışını eritmek için açılacak programlara başvuracak olan öğrencilerin, ÖSS sınavlarında nispeten daha düşük not alanlar olacağı için, eğitim kalitesini belli bir düzeyde tutabilmek için daha fazla gayret sarf edilmesi gerekebileceği tartışıldı.

b. Çok iyi geliştirilmiş bir içerikle verilen uzaktan eğitimin en az sınıf eğitimi kadar başarılı sonuçlar doğurabileceği konuşuldu.

c. İçerik hazırlama aşamalarında öğretim tasarımcıları ve eğitim teknologlarının desteklerinin alınması, hazırlanan içerikte ezbere dayalı bir yöntem yerine animasyon ve simulasyonlarla desteklenmiş keşfetmeye dayalı bir yöntem kullanılmasının önemi anlatıldı.

d. Uzaktan eğitimin tercih edilebilir bir yöntem olduğunun anlatılabilmesi için
   i. Farkındalık yaratmak için iyi örneklerin toplumla paylaşılması,
   ii. İşverenlerin bu konuda ikna edilmesi
   iii. Başarı öykülerinin basında yayınlanması
   iv. Bilimsel toplantılarda tartışılarak, öncelikle akademisyenler arasında kabul görmesinin sağlanması
   v. YÖK'ün tanıtım konusunda destek olması

   konuşuldu.

12 / 02/ 2009 TBV UzEP Çalıştayı
Katılım Listesi

Adı ve Soyadı	**Kurum İsmi**
Aydın KOLAT	Türkiye Bilişim Vakfı
Ali Ekrem Özkul	YÖK Yürütme Kurulu Üyesi
ENGİN KURŞUN	Atatürk Üniversitesi
SELÇUK KARAMAN	Atatürk Üniversitesi

ÇİĞDEM KAYACAN	İstanbul Üniversitesi
SEVİNÇ GÜLSEÇEN	İstanbul Üniversitesi
AHMET BAYRAKTAR	Muğla Üniversitesi
UFUK AKDAĞ	İdea e-LEARNİNG Solutions
ZERRİN AYVAZ REİS	İstanbul Üniversitesi
CEMİLE SERÇE	Atılım Üniversitesi
ÖZLEM OZAN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
YASİN ÖZARSLAN	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
CELAL DİKİCİ	Gaziantep Üniversitesi
BEDRETTİN TOPRAK	Siirt Üniversitesi
ŞERAFETTİN DABAN	Siirt Üniversitesi
İLKER AVŞAR	Gaziantep Üniversitesi
MUSTAFA ALİ TURKER	Sebit- ODTÜ
OGUZ KAYNAR	Cumhuriyet Üniversitesi
SEYFETTİN DALGIÇ	Trakya Üniversitesi
ÇETİN BOLÇAL	İstanbul Kültür Üniversitesi
ENDER RIZA EKİCİ	İstanbul Kültür Üniversitesi
FUNDA GÖK	Uşak Üniversitesi
MUSTAFA GÜNEŞ	Piton Teknoloji
NUMAN İNALCUK	Erzincan Üniversitesi
SOYKURT TOKALI	Deltoid Teknolojisi